

вербального інтелекту, тобто не менше 12 балів (не менше 100 одиниць IQ) за вербальними субтестами тесту Амтхауера; високий або середній рівень невербального інтелекту за тестом Амтхауера, тобто не менше 12 балів (не менше 100 одиниць IQ) і невербальним тестом Кеттелла, тобто не менше 18 балів (не менше 100 одиниць IQ); 6) високий або середній рівень креативності (показник кількості або швидкості творчого мислення за тестом Меде-Піорковського – не менше 4; показник оригінальності – не менше 8); 7) сприятливий профіль сформованості комунікативних здібностей (за тестом Лірі показники октантів № 1; 2; 3; 4; 8 в профілі не перевищують 10 балів; показники октантів 5; 6; 7 не перевищують 8 балів); 8) сприятливий тип темпераменту (за тестом Русалова показники активності, ергічності й пластичності в профілі – не менше 6 балів; емоційності – не більше 9 балів); 9) сприятливий тип мотивації (показники самоактуалізації за тестом Джонса-Крендалла – не менше 40 балів; за тестом Маслоу – на першій або другій позиції за результатами ранжування); 10) сприятливий характерологічний профіль (за тестом ІТО стеничний тип реагування, в профілі показники шкал 1; 2; 4; 8 становлять не менше 5 балів; шкал 3; 5; 6 і 7 – не більше 5 балів).

З огляду на зміни в чинному законодавстві та особливості професійної діяльності оперуповноважених органів Національної поліції України, доцільно внести відповідні зміни до Національного класифікатора ДК 003:2010, включивши до нього професійну назву роботи “Оперуповноважений карного розшуку Національної поліції”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурка А.М., Боcharова С.П., Землянская Е.В. Профессионализм и лидерство. Харьков: ТИТУЛ, 2006. 578 с.
2. Барко В.І., Ірхін Ю.Б., Нещерет Т.В., Шаповалов О.В. Професіографічний опис основних видів діяльності в органах внутрішніх справ України. Киев: РВЦ КНУВС, ДП “Друкарня МВС”, 2007. 100 с.
3. Кабаченко Т.С. Психология управления: М.: Педагогическое общество России, 2003. 384 с.
4. Климов Е.А. Образ мира в разнотипных профессиях. М.: Наука, 1995. 186 с.
5. Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. Львів: Медицина, 1984. 216 с.
6. Мучински П. Психология, профессия, карьера: учеб. пособие. 7-е изд. СПб.: Питер, 2004. 539 с.
7. Ньюстром Д.В. Организационное поведение. Поведение человека на рабочем месте. СПб.: Питер, 2000. 384 с.
8. Сошников А., Пеленицын А. Оценка персонала: психологические и психофизиологические методы. М.: Эксмо, 2009. 240 с.
9. *Dunnette M.D., Borran W.C.* Personnel selection and classification systems. Annual Revue Psychology. 1979. Vol. 30, № 1. P. 477–525.
10. *Flanagan J.C.* The critical incident technique. Psychological Bulletin. 1954. Vol. 5, № 1. P. 327–358.
11. *McCormick E.I.* Job and task analysis. Handbook of industrial and organizational psychology. Chicago, 1976. P. 651–696.
12. Класифікатор професій дк 003:2010. База даних. Законодавство України / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10> (дата звернення: 29.05.2018).

REFERENCES

1. *Bandurka, A.M., Bocharova, S.P., Zemlianskyi, Y.V.*, 2006, Professionalism i liderstvo. “Professionalism and Leadership”, Kharkiv: TITUL, 578 p. [in Russian].
2. *Barko, V.I., Irkin, Y.B., Neshcheret, T.V., Shapovalov, O.V.*, 2007, Profesiografichnyy opys osnovnykh vydiv diyalnosti v orhanakh vnutrishnikh sprav Ukrayiny. “Professional Description of the Main Types of the Activities in the Bodies of Internal Affairs of Ukraine”, Kyiv: “State Enterprise “Printing House of the Ministry of Internal Affairs”, 100 p. [in Ukrainian].
3. *Kabachenko, T.S.*, 2003, Psikhologiya menedzhmenta. “Psychology of Management”, Moscow: Pedagogical Society of Russia, 384 p. [in Russian].
4. *Klymov, Y.A.*, 1995, Obraz mira v raznotipnykh professiyakh. “The Image of the World in Different Types of Professions”, M., 186 p. [in Russian].
5. *Kulagin, B.V.*, 1984, Osnovy professional'noy psikhodiagnostiki. “Bases of Professional Psychodiagnostics”, Lviv: Medicine, 1984, 216 p. [in Ukrainian].
6. *Muchinskyi, P.*, 2004, Psikhologiya, professiya, kar'year. “Psychology, Profession, Career”: textbook, 7th ed., St.-Petersburg, 539 p. [in Russian].
7. *Newstrom, D.V.*, 2000, Organizatsionnoye povedeniye. Povedeniye cheloveka na rabochem meste. “Organizational Behavior. Human Behavior in the Workplace”. St. Petersburg: Peter, 384 p. [in Russian].
8. *Soshnikov, A., Pelenitsyn, A.*, 2009, Otsenka personala: psikhologicheskkiye i psikhofiziologicheskkiye metody. “Evaluation of Personnel: Psychological and Psychophysiological Methods”, M.: Eksmo, 240 p. [in Russian].
9. *Dunnette, M.D., Borran, W.C.*, 1979, “Personnel Selection and Classification Systems”, Annual Revue Psychology 1, Vol. 30, 477–525 [in English].

10. *Flanagan, J.C.*, 1954, “The Critical Incident Technique”, *Psychological Bulletin* 1, Vol. 5, 327–358 [in English].

11. *McCormick, E.I.*, 1976, “Job and Task Analysis”: handbook of industrial and organizational psychology, Chicago, 651–696 [in English].

12. Classification of Occupations dk 003:2010. Database. Legislation of Ukraine / The Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10> (Date of Application: 29.05.2018) [in Ukrainian].

UDC 159.922

V.I. Barko,

Chief Researcher of the Laboratory of the State Research
Institute MIA Ukraine, Doctor of Psychology, Professor, Kyiv, ORCID
ID 0000-0003-4962-0975,

V.P. Ostapovych,

Head of the Research Lab of the State Research Institute
MIA Ukraine, Candidate of Law, Kyiv,
ORCID ID 0000-0002-9186-0801,

V.V. Barko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher of the Research Lab
of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv,
ORCID ID 0000-0002-3836-2627

THEORETICAL AND APPLIED BASES FOR THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIOGRAM OF THE OFFICER OF THE CRIMINAL INVESTIGATION DEPARTMENT OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Paper is devoted to the issue of the development of theoretical bases and methodological tools for conducting professional research in the National Police of Ukraine.

Paper states that according to the National Classifier of Ukraine “Classifier of Occupations” DK 003:2010 (approved by the Order of Derzhspozhyvstandart of Ukraine dated July 28, 2010 No 327), the post of Commissioner is classified in Section 3 “Specialists”, the code of the subclass is 3451 (law enforcement inspectors and specialists from inquiry); the post of senior officer is classified in Section 2 “Professionals”, section code – 2423 (professionals in the field of law enforcement). It is noted that the position of the officer of the Criminal Investigation Department (criminal prosecution) and the senior officer of the criminal police (criminal prosecution) have not been defined by law, however, since the Ministry of Economic Development and Trade approved by the Order No 5 to the Classification of Occupations, according to which the names of professional work of internal affairs officers were transformed into the titles of the professional work of the units of the National Police, then the professional title of the work should sound like “The Authorized Criminal Investigation of the Criminal Police”.

Paper states that operative and search activity (OSA) is the basis of the activity of the units of the criminal police; accordingly, the functional duties of the authorized officer of criminal investigation consist in the implementation of the OSA, which is carried out publicly and secretly through the conduction of operational-search activities to protect life, health rights and freedoms of the individual, property, security of society and the state from criminal encroachments. In addition to using special legal, criminological and forensic knowledge, it provides for the mandatory consideration of modern science achievements.

On the basis of a special experimental study in the paper, it is shown that the main professional qualities of the operative employee are: a) strong or moderately strong type of the nervous system; high or average level of its lability; b) high or average level of general abilities (verbal, nonverbal intelligence, creativity); c) high level of development of special professional abilities; d) high or medium level of communicative skills; e) formation of the properties of temperament (activity, ergicity, plasticity); f) high level of self-actualization and motivation of achievement; g) the formation of characterological rice

(spontaneity, courage, extraversion, confidence, optimism, persistence, self-control, adequate self-esteem, etc.); h) the formation of emotional and volitional qualities (ability to overcome difficulties, take responsibility, emotional stability in stressful situations); i) sufficient sensitivity of analyzers (visual, auditory, touching, olfactory); j) sufficient level of development of cognitive processes (perception, attention, memory, thinking); l) high level of psychomotor properties (simple reaction and reaction to a moving object).

It is concluded that the professional study of professional police activity is a prerequisite for solving problems related to the efficiency of the use of human resources, optimization of selection of the most suitable candidates for the police, training and retraining of personnel, etc.

Keywords: the National Police, officer of the criminal investigation department, profессиogram studies, profессиogram, psyhogram, psychological sselection.

Отримано 30.05.2018